

16/2008. (II. 15.) FVM-SZMM együttes rendelet

a nyers tej vizsgálatáról

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. §-a (3) bekezdésének *b*), valamint a (4) bekezdésének *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, továbbá a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *e*) pontjában kapott feladatkörben, valamint a szociális és munkaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 170/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *k*) pontjában kapott feladatkörben eljárva a következőket rendeljük el:

1. § (1) E rendelet szabályozza valamennyi állatfaj nyers tejének forgalomba hozatala esetén a laboratóriumi vizsgálati és ellenőrzési eljárásokra vonatkozó előírásokat.

(2)¹ A rendelet hatálya kiterjed a nyers tejet termelő és felvásárló természetes és jogi személyekre, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre.

(3) A rendeletet nem kell alkalmazni a magánháztartásban saját fogyasztás céljára előállított nyers tej termelése és a közvetlen értékesítést végző, a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló külön jogszabály hatálya alá tartozó nyers tej termelése során.

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *Elegytej*: tejgyűjtőben összegyűjtött, átadásra-átvételtre előkészített tejtétel.

2. *Élelmiszer-vállalkozó*: az európai élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) 3. cikkének 3. pontja szerinti élelmiszeripari-vállalkozó.

3. *Kistermelő*: a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló külön jogszabály szerinti kistermelő.

4. *Nyers tej*: az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 853/2004/EK rendelet) I. mellékletének 4.1. pontja szerinti nyers tej.

5. *Tejgyűjtő*: olyan a 853/2004/EK rendelet szerint engedélyezett létesítmény, ahol több tejtermelő gazdaságból származó nyers tejet gyűjtenek, szűrnek, hűtenek és egy tömegben hűtve tárolnak, tejtermék előállítást nem végeznek.

6. *Felvásárló*: a tehéntej termékpálya szabályozásában alkalmazott kvótarendszerről szóló külön jogszabály szerinti felvásárló élelmiszer-vállalkozó.

7. *Tejtermelő gazdaság*: a 853/2004/EK rendelet I. mellékletének 4.2. pontja szerinti tejtermelő gazdaság.

8. *Tejtermék*: a 853/2004/EK rendelet I. mellékletének 7.2. pontja szerinti tejtermék.

9. *Tejtétel*: a tejtermelő gazdaságban az átadásra-átvételtre előkészített, felvásárlónak értékesíteni kívánt tejmenyiség.

3. § Az emberi fogyasztásra és feldolgozásra szánt nyers tej akkor hozható forgalomba, ha a termelés feltételei, illetve a nyers tejjel szembeni követelmények megfelelnek az élelmiszer-higiéniairól szóló, 2004. április 29-i 852/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben a 853/2004/EK rendeletben, valamint e rendeletben foglalt követelményeknek.

1 Módosította: 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 55. §.

4. § (1) A nyers tejet termelőnek, vagy a nyers tejet termelő megbízása alapján a felvásárlónak, az önellenőrzési rendszer keretén belül a nyers tejet rendszeresen, legalább havonta két alkalommal az *1. számú melléklet* szerinti akkreditált laboratóriumban (a továbbiakban: laboratórium) kell megvizsgáltatnia és minősíttetnie összcsíraszám, gátlóanyag és zsírtartalom tekintetében, illetve nyers tehéntej esetében szomatikus sejtszám és fehérjetartalom tekintetében is.

(2) A nyers tej laboratóriumi vizsgálatára a mintát - a tejgyűjtőben vett minta kivételével - a tejtételből kell venni tejtermelő gazdaságonként.

(3) A tejgyűjtőben az összcsíraszám, szomatikus sejtszám, gátlóanyag, fehérjetartalom vizsgálatára irányulóan a mintát az elegytejből kell venni. Az elegytejből történő mintavétellel azonos napon a tejgyűjtőt üzemeltető élelmiszer-vállalkozó köteles a tejgyűjtőbe beszállító tejtermelő gazdaságonként, a beszállított tejtételből egyedi mintát is venni zsírtartalom vizsgálatra. Az egyedi mintákat az elegytejből vett mintákkal együtt a laboratóriumba kell szállítani.

(4) A laboratórium a (3) bekezdés alapján vett egyedi mintákat tejtermelő gazdaságonként megvizsgálja zsírtartalom vonatkozásában. Amennyiben az elegytejből vett minta a 853/2004/EK rendeletben meghatározott valamely határérték tekintetében pozitív, a tejtermelő gazdaságonként vett egyedi mintát meg kell vizsgáltatni annak érdekében, hogy a hiba okozóját felderítsék.

(5) A nyers tej vizsgálatára és minősítésére szolgáló mintavételt, a minta kezelését, tárolását, szállítását és a mintavétel dokumentálását a Magyar Élelmiszerkönyvnek „A nyerstej árkonzekvens minősítésének vizsgálati módszereiről” szóló 3-2-1/2004. számú irányelve II. mellékletében meghatározott módszer szerint kell végrehajtani.

(6) A mintavétel végrehajtására jogosult személynek a Felnőttképzési Akkreditáló Testület által kiadott akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező intézményben szakirányú képzésen kell részt vennie, 5 évenkénti gyakorisággal.

(7)¹ Amennyiben a tejtermelő gazdaság, illetve a felvásárló személyében változás következik be, a változást írásban kell bejelenteni a telephely szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatalnak (a továbbiakban: vármegyei kormányhivatal), amely erről értesíti a laboratóriumokat és a Magyar Államkincstárt (a továbbiakban: Kincstár).

5. § A laboratórium feladatai:

 a)² az 1. számú melléklet 1. pontja szerinti laboratórium listát vezet a mintavétel végrehajtására jogosult személyek elérhetőségéről, amelyet az elérhetőségi adatok változása esetén elektronikusan megküld a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (a továbbiakban: NÉBIH), illetve tájékoztatásul a Kincstárnak;

b) a mintavétel megszervezése, a mintavételhez szükséges steril, konzerválószerrel ellátott mintavételi edény, valamint a minta anonimitásának és azonosíthatóságának biztosítása;

c)³ a mintavételnek véletlenszerűnek, reprezentatívnek kell lennie, a mintavételi programról a vármegyei kormányhivatalt, annak kérésére, azonnal tájékoztatni kell;

d) a nyers tej minták vizsgálata összcsíraszám, szomatikus sejtszám, gátlóanyag zsírtartalom és fehérjetartalom tekintetében nemzetközi szabvány alapján vagy validált módszerekkel; az összcsíraszám, szomatikus sejtszám tekintetében figyelembe kell venni a 2074/2005/EK rendeletnek az emberi fogyasztásra szánt egyes állati eredetű termékekre vonatkozó intézkedések végrehajtása és bizonyos végrehajtási intézkedések hatályon kívül helyezése tekintetében történő módosításáról szóló, 2006. november 6-i 1664/2006/EK bizottsági rendelet III. mellékletében előírtakat;

e) a vizsgálati eredmények alapján a nyers tej minősítése;

1 Módosította: 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 23. § a), 88/2016. (XII. 29.) FM rendelet 26. § a), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 107. § a), 104/2022. (XII. 27.) AM rendelet 1. § a).

2 Megállapította: 166/2023. (XII. 27.) AM rendelet 1. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 88. § c), 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 23. § b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 107. § b), 104/2022. (XII. 27.) AM rendelet 1. § b).

f) a nyers tej minta vizsgálati eredményeinek dokumentálása, naprakész nyilvántartása, és a vizsgálat után a lehető legrövidebb időn belül az eredmény megküldése a vizsgálatot megrendelő élelmiszer-vállalkozónak;

g)¹ a 853/2004/EK rendelet III. melléklet, IX. szakasz, I. fejezet III. részben meghatározott mértani átlagokra, illetve a gátlóanyagra vonatkozó kritériumok túllépése esetén a tejtermelő gazdaság és a felvásárló értesítése, mind a tejtermelő gazdaság vagy a tejgyűjtő telephelye szerint, mind pedig a felvásárló telephelye szerint illetékes vármegyei kormányhivatal értesítése;

h)² a vizsgálati eredmények vármegyei összesítése havonta, az összesítés és a vizsgálat alá vont tejtétel mennyiségének elektronikus úton történő megküldése - a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint a halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény szerinti ügyfél regisztrációs számra történő hivatkozással - a tejtermelő gazdaság és tejgyűjtő telephelye szerinti a vármegyei kormányhivatalnak, a NÉBIH-nek és a Kincstárnak.

6. § (1) A hatósági állatorvosnak szűrőpróbaszerűen ellenőriznie kell a mintavétel helyszínén a mintavétel végrehajtásának szabályszerűségét.

(2) A hatósági állatorvos gyanú esetén, illetve a monitoring program keretén belül hatósági mintát vehet, amelyet a 2. számú melléklet szerinti akkreditált laboratóriumban kell megvizsgáltatni. A mintavételt a 4. § (5) bekezdése szerint, a minta laboratóriumi vizsgálatát az 5. § d) pontja szerint kell végrehajtani.

(3) A tejtermelő gazdaságban az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 854/2004/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelete (a továbbiakban: 854/2004/EK rendelet) IV. melléklet I. fejezetében meghatározott ellenőrzéseket hatósági vagy jogosult állatorvos végzi el.

(4) Amennyiben a 4. § szerint, az önellenőrzési rendszer keretében végzett laboratóriumi vizsgálati eredmény alapján számított mértani átlag tekintetében az összcsíraszám, illetve szomatikus sejtszám meghaladja a 853/2004/EK rendelet III. melléklet, IX. szakasz, I. fejezet III. részben meghatározott határértékeket, a hatósági főállatorvos felhívja a tejtermelő gazdaság figyelmét a határérték túllépésre, határidő megjelölésével felszólítja a szükséges intézkedések megtételére és tájékoztatja az (5) bekezdésben meghatározott következményekről.

(5)³ Amennyiben a 4. § szerint, az önellenőrzési rendszer keretében végzett laboratóriumi vizsgálati eredmény alapján számított mértani átlag tekintetében az összcsíraszám és a szomatikus sejtszám a (4) bekezdés szerinti a figyelmeztetéstől számított három hónap alatt folyamatosan meghaladja a vonatkozó határértékeket, a hatósági főállatorvos a 854/2004/EK rendelet IV. melléklet II. fejezetének értelmében a nyers tej gazdaságból történő átvételét mindaddig felfüggeszti, vagy a vármegyei kormányhivatal mindaddig engedélyezi a nyers tej közegészségügyi védelmet biztosító kezelését és felhasználását, amíg a nyers tej meg nem felel a vonatkozó előírásoknak. A forgalmi korlátozás alá vont nyers tej elkülönített gyűjtését, tárolását, szállítását és szükség szerinti ártalmatlanítását vagy megsemmisítését a hatósági állatorvos ellenőrzi. A hatósági állatorvos forgalomból kivont tej mennyiségéről elektronikus úton értesíti - ügyfél regisztrációs számra történő hivatkozással - a Kincstárt.

1 Módosította: 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 23. § c), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 107. § c), 104/2022. (XII. 27.) AM rendelet 1. § b).

2 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 88. § e)-f), 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 23. § d), 88/2016. (XII. 29.) FM rendelet 26. § b), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 107. § d), 104/2022. (XII. 27.) AM rendelet 1. § a).

3 Módosította: 70/2013. (VII. 31.) VM rendelet 88. § g), 88/2016. (XII. 29.) FM rendelet 26. § c), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 107. § e), 104/2022. (XII. 27.) AM rendelet 1. § b).

(6) A felfüggesztés megszüntetéséről a tejtermelő gazdaság kezdeményezésére és költségére, a hatósági főállatorvos dönt a hatósági minta a laboratóriumi vizsgálati eredménye és a helyszíni élelmiszer-higiéniai szemle eredménye alapján. A felfüggesztést a hatósági minta és az azt megelőző, két legutóbbi önellenőrzés keretében vett minta mértani átlaga alapján lehet feloldani. A mintavételt a tejtermelő gazdaságban tartott valamennyi termelésben részt vevő állattól származó, fejés során összegyűjtött nyers tej mennyiségéből kell elvégezni.

(7)¹ Amennyiben a minta a 853/2004/EK rendelet III. melléklet, IX. szakasz, I. fejezet III. részben meghatározott mennyiségben gátlóanyagot tartalmaz, a tejtermelő gazdaság, illetve a felvásárló telephelye szerint illetékes hatósági állatorvos ellenőrzi a nyers tej gyűjtését, tárolását, elszállítását és megsemmisítését. A forgalomból kivont tej mennyiségéről a hatósági állatorvos elektronikus úton értesíti - ügyfél regisztrációs számra történő hivatkozással - a Kincstárt.

7. § (1) Amennyiben a hatósági főállatorvos, a 6. § (4) bekezdése értelmében felhívja tejtermelő gazdaság figyelmét a határérték túllépésre, a tejtermelő gazdaságnak meg kell tennie a hiba kijavításához szükséges intézkedéseket, és ezekről értesítenie kell a hatósági főállatorvost.

(2) Amennyiben a hatósági főállatorvos felfüggeszti a tejtermelő gazdaságból történő nyers tej átvételét, a nyers tejet nem lehet emberi fogyasztásra forgalomba hozni. A tejtermelő gazdaságnak a nyers tejet a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlament és tanácsi rendelet szerint ártalmatlanítani kell, vagy meg kell semmisíteni, illetve meg kell tennie a hiba kijavításához szükséges intézkedéseket, és ezekről értesítenie kell a hatósági főállatorvost.

(3) Amennyiben a minta a 853/2004/EK rendelet III. melléklet, IX. szakasz, I. fejezet III. részében meghatározott mennyiségben gátlóanyagot tartalmaz, a nyers tejet nem lehet forgalomba hozni. A tejtermelő gazdaságnak vagy a felvásárlónak a nyers tejet elkülönítetten kell gyűjteni, tárolni, szállítani és meg kell semmisíteni, illetve a tejtermelő gazdaságnak meg kell tennie a hiba kijavításához szükséges intézkedéseket, és ezekről értesítenie kell a hatósági főállatorvost.

8. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az élelmiszer-előállítás és forgalomba hozatal egyes élelmiszer-higiéniai feltételeiről és az élelmiszerek hatósági ellenőrzéséről szóló 68/2007. (VII. 26.) FVM-EüM-SZMM együttes rendelet 9. §-a és az azt megelőző alcím.

(3) Ez a rendelet a következő közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

a) az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiénéről, 5. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról, III. melléklet, IX. szakasz,

c) az Európai Parlament és a Tanács 854/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek hatósági ellenőrzésének megszervezésére vonatkozó különleges szabályok megállapításáról, 8. cikk és IV. melléklet.

1. számú melléklet a 16/2008. (II. 15.) FVM-SZMM együttes rendelethez

A nyers tej vizsgálatára kijelölt laboratóriumok

1. Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft. laboratóriuma, címe: 1093 Budapest, Bakáts u. 8.

1 Módosította: 88/2016. (XII. 29.) FM rendelet 26. § c).

2.¹

2. számú melléklet a 16/2008. (II. 15.) FVM-SZMM együttes rendelethez

A nyers tej hatósági vizsgálatára kijelölt laboratóriumok

1.² A NÉBIH laboratóriuma

2.³ A vármegyei kormányhivatal valamennyi komplex élelmiszerlánc-vizsgáló laboratóriuma

1 Hatályon kívül helyezte: 26/2011. (IV. 7.) VM rendelet 5. § (1) d). Hatálytalan: 2011. IV. 15-től.
2 Módosította: 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 23. § e).
3 Módosította: 19/2014. (III. 12.) VM rendelet 23. § f), 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 107. § f), 104/2022. (XII. 27.) AM rendelet 1. § b).

TARTALOMJEGYZÉK

16/2008. (II. 15.) FVM-SZMM együttes rendelet	1
a nyers tej vizsgálatáról	1
1. számú melléklet a 16/2008. (II. 15.) FVM-SZMM együttes rendelethez	4
A nyers tej vizsgálatára kijelölt laboratóriumok	4
2. számú melléklet a 16/2008. (II. 15.) FVM-SZMM együttes rendelethez	5
A nyers tej hatósági vizsgálatára kijelölt laboratóriumok	5